

Remiss. Regionplan för Skåne 2022-2040

Yttrande över Regionplan för Skåne 2022-2040

Skånes hembygdsförbund tackar för möjligheten att ha fått möjlighet att yttra sig yttra med anledning av ovan nämnda remissförslag. Yttrandemöjlighet och delaktighet är mycket viktiga för hembygdsrörelsen som betraktar demokrati som en av ledstjärnorna i sin verksamhet.

Vi har valt, att ge våra synpunkter i punktform, då vi tror att det på ett bättre sätt understrycker våra tillägg i en totalt sett välskrivnen och tydlig regionplan för nästan två decennier.

Ett allmänt påpekande: Begreppet kulturarv får gärna genomsyra delar av texten på ett helt annat sätt än som görs i nuvarande skrivning. Kulturarv efterfrågas ofta av besökare och används av utövare inom kulturlivet.

Synpunkter på Regionplanen

- Hembygdsrörelsen arbetar med hållbara lösningar, där såväl kunskaper som metoder genomsyras av detta. Skolor m.fl. får tillgång till allt detta.
- Vi saknar en första utvärdering av konsekvenserna av pandemin där många har omvärderat sin livsstil, sitt boende och med nya res- och pendlingsmönster som resultat. Vi ser ett ändrat beteende vad gäller fritidsaktiviteter med ett ökande intresse för närturism och vistelser i naturen. Ett förändrat fokus skapar nya behov och ställer nya krav på kollektivtrafik, boende på landsbygd och innebär ett större slitage på natur- och kulturvärden i landskapet. Detta kräver nya strategiska satsningar och behöver vägas in i den nya regionalplanen. Hembygdsrörelsen har efter en första handlingsförklaring börjat hitta nya lösningar, såsom en ökad digitalisering. De digitala mötena har kanske tagit tid att få gång på allvar men vi tror, att de blir ett viktigt verktyg även efter pandemin att spara miljö, begränsade resurser och även tid.
- Viktigt kulturmiljöarbete utförs av kommunerna OCH det gör hembygdsrörelsen också. Ett arbete motsvarande mellan 30 och 40 miljoner (220 kronor per timme) genomförs ideellt av skånsk hembygdsrörelse, där stora delar av den summan går till kulturmiljöarbete; t.ex. underhåll av byggnader och museer samt skötsel av kulturlämningar ute i skog och mark. Allt detta blir mötesplatser för människor dit **alla** människor med demokratiska åsikter är välkomna.
- Bra att man vill värna om markanvändningen, eftersom det kan vara problematiskt att använda jordbruksmark till bostäder om man ser det på lång sikt.

Bebyggelseutvecklingen är tyvärr i fel del av Skåne, dvs i SV med bra jordbruksmöjligheter i stället för NO med magra marker. Huruvida förtätning av städer och tätorter är en bra lösning ställer vi oss tveksamma till. Människorna behöver grönytor och tätortsnära natur där. Dessa försvinner lätt vid förtätningar.

- Man är tyvärr mindre noggrann med jordbruksmark när det gäller dragning av den nya höghastighetsbanan. Den kommer att ”stjäla” mycket jordbruksmark och viktiga kulturmarker med Natura 2000 och naturreservat. Där finns också många viktiga kulturlämningar eftersom dessa marker har brukats och bebotts av människor under mycket lång tid. Våra medlemsföreningar i berörda kommuner har protesterat mycket kraftfullt mot dessa storvulna järnvägsplaner och Skånes hembygdsförbund står bakom föreningarnas protester.
- Det är bra, att kollektivtrafikens tillgänglighet berörs. Dessa tankar skulle vara ännu mer genomförbara om man satsade medel från höghastighetsjärnvägen och la dem på järnväg och miljövänliga bussar. Då skulle man kunna nå fler invånare i Skåne på ett helt annat sätt och öka deras delaktighet i kulturlivet.
- Bra med betoning på vatten och natur. Mycket fokus på friluftsliv och natur. Vi vill gärna understryka att ofta går natur och kultur ihop, Därför kan gärna begreppet kultur och kulturarv lyftas fram på ett tydligare sätt. Vistelsen i skog och mark och i vatten får ofta ett förhöjande värde om områdenas lokala historia berättas; och här är hembygdsrörelsens kunskaper värdefulla.
- Begreppet kulturarv saknas bl.a. vid skrivningen om jordbruk och turism. Här kan med fördel ordet kulturarv användas, då det ökar värdet för den besökande turisten..
- Skånes hembygdsförbund har vid varje skrivning av en ny skånsk kulturplan påtalat, att hembygdsrörelsen är en folkbildande organisation. Fortfarande skriver man i kulturplanerna att folkbildningen kommer från studieförbund och folkhögskolor. Vi påpekar därför åter, att hembygdsrörelsen med fler än hundra hembygdsföreningar och 10 000-tals medlemmar, stora samlingar och lokal historiska kunskaper är en viktig del av folkbildningen och därmed ska likställas och namnges med övriga folkbildande organisationer.

Lund den 30 april 2021

För Skånes hembygdsförbund

Sven Jensén

ordförande